

พจนานุกรมศัพท์ชาวเรือ

Dictionary of Sea Terms

พลเรือเอก ไพศาล นกสินธูวงศ์

Dandy funk **ขนมเค้กชนิดหนึ่ง**
ขนมเค้กที่ทำบนเรือ ทำมาจากขนมปังกรอบ
ที่ทุบให้ละเอียด

Danger area **พื้นที่อันตราย**
พื้นที่ซึ่งระบุไว้ว่า เบื้องบน เบื้องล่าง หรือ
ภายในของพื้นที่นั้น อาจเกิดอันตรายได้ทุกขณะ

Danger bearing (angle) **แบริง (มุม) อันตราย**
แบริง (มุม) จำกัดของสิ่งปลูกสร้างบนฝั่ง
ซึ่งอาจใช้เพื่อยืนยันการเดินทางเรือผ่านอย่างปลอดภัย
จากน้ำตื้น โดยรอบหรืออันตรายอื่น ๆ

Danger signal **สัญญาณอันตราย**
สัญญาณหวูดสั้น ๕ ครั้ง หรือมากกว่าเพื่อ
แสดงว่าอาจเกิดเรือโดนกัน หรือเหตุฉุกเฉินอื่น ๆ

Dangerous exposed waters
น่านน้ำเปิดอันตราย
พื้นที่ในทะเลซึ่งอยู่ประชิดแนวชายฝั่งทะเลที่
ถูกคุกคามอย่างรุนแรง

Dan layer **เรือวางทุ่นหมายเขต**
เรือที่ถูกกำหนดให้มีหน้าที่ในการวางทุ่น
หมายเขตในสงครามทุ่นระเบิดหรือปฏิบัติการอื่น ๆ

Dark adaptation **การปรับตัวเข้ากับความมืด**
การกระทำตนให้ชินกับความมืด เพื่อให้
สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนในความมืด

Darken ship **พรางไฟเรือ / พรางไฟมืด**
การดับไฟทั้งหมดภายนอกเรือและปิดทุกส่วน
ที่ทำให้แสงออกมาจากภายในเรือ เพื่อให้สามารถ
มองเห็นได้อย่างชัดเจนในความมืด และไม่ทำให้เรือ
ถูกมองเห็นภายนอก

Data communication **การสื่อสารข้อมูล**
การส่งข้อมูลด้วยระบบไฟฟ้าหรืออิเล็กทรอนิกส์
จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และการแปลความหมายซึ่ง
จำเป็นเพื่อให้ข้อมูลสามารถรับได้ที่ปลายทาง

Date line **เส้นแบ่งวัน**
มีความหมายเดียวกับ International Date Line
เป็นเส้นสมมติลากจากเหนือลงสู่ใต้ผ่านมหาสมุทร
แปซิฟิก ด้านที่อยู่ทางตะวันตกของเส้นนี้จะช้ากว่า
ด้านตะวันออกหนึ่งวัน

Date - time - group (DTG) **หมู่ วันที่ เวลา (มวว.)**
เลข ๖ หลัก และตัวอักษรหนึ่งตัวที่ใช้กำหนด
วันที่ (ตัวเลข ๒ ตัวแรก) เวลา (ตัวเลขสี่ตัวต่อมา) และ
ภาคเวลา (Time Zone) แสดงเป็นตัวอักษรของแหล่ง
กำเนิดข่าว เช่น 140830 G หมายถึงวันที่ ๑๔ เวลา
๐๘๓๐ ภาคเวลา G

Datum (antisubmarine warfare)

ตำบลที่หลัก (สงครามปราบเรือดำน้ำ)

ตำบลที่หลัก คือ ตำบลของเรือดำน้ำที่ทราบครั้งสุดท้าย หรือสงสัยว่าเป็นเรือดำน้ำหลังจากตรวจจับไม่พบ

Datum time (asw) **เวลาหลัก (สงครามปราบเรือดำน้ำ)**

เวลาหลัก คือ เวลาที่การตรวจพบเรือดำน้ำหรือที่สงสัยว่าเป็นเรือดำน้ำได้ขาดหายไป

Datum plane **พื้นเกณฑ์แผนที่**

มีความหมายเช่นเดียวกับ chart datum

Davit **หลักเดวิท**

ปั้นจั่นขนาดเล็กที่ติดตั้งบริเวณข้างเรือใช้สำหรับชัก - หย่อนเรือบดของเรือหรือของหนักอื่น ๆ ปกติมักจะติดตั้งคู่ข้างละตัว

Davy Jones **เดวี โจนส์ / ผีทะเล**

(ตามความเชื่อของชาวเรือสมัยโบราณ) หมายถึง ปีศาจแห่งความตายที่คอยรอรับลูกเรือแตกจมลงสู่ก้นทะเล Davy Jones เป็นอาลักษณ์ (เลขานุการ) และทูตของพระสมุทร (King Neptune) Davy มาจากคำว่า Duffy ภาษาของพวกนิโกร หมายถึง ปีศาจ ส่วน Jones มาจาก Jonah กล่าวกันว่า Davy Jones เก็บบรรดาลูกเรือเหล่านั้น และศพชาวเรือที่ปลงศพในทะเล รวมทั้งสิ่งของอื่น ๆ ที่โยนลงในทะเลไว้ที่ Davy Jones' locker

Dawn and dusk combat air patrol (DADCAP)

การบินรบรักษาเขตยามรุ่งและยามค่ำ

การบินรบรักษาเขตในช่วงกลางคืนนำมาใช้เป็นกรณีพิเศษในช่วงเวลายามรุ่งหรือยามค่ำ ระหว่างการบินรบรักษาเขตตามปกติกับการบินรบรักษาเขตเวลากลางคืน การขยายเวลาการใช้เครื่องบินขับไล่โจมตีพื้นที่เป้าหมายในเวลากลางคืน

Day and night distress signal **สัญญาณบอกเหตุอันตรายในเวลากลางวันและกลางคืน**

เครื่องยิงพลุและควันขนาดเล็กสำหรับแจ้งอันตราย

Day beacon **กระโจมกลางวัน**

สิ่งก่อสร้างที่ไม่ได้ติดตั้งไฟสัญญาณ ใช้เป็นเครื่องหมายทางเรือในเวลากลางวัน day mark ก็เรียก

Day mark เครื่องหมายกลางวัน

เครื่องหมายทางเรือใด ๆ ที่ใช้ในเวลากลางวัน ยังหมายถึง ทุ่นหรือธงประมวลที่ชักขึ้นโดยเรือ เพื่อบอกสถานภาพพิเศษ เช่น กำลังทำการประมง กำลังวางสายเคเบิลได้นำ เป็นต้น

Day's duty การเข้ายามตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ช่วงเวลาของการทำหน้าที่เวรยาม มีกำหนด ๒๔ ชั่วโมง

Day's work การคำนวณหาที่เรือในช่วงเวลา ๒๔ ชั่วโมง

การคำนวณหาที่เรือและการเดินทางไปยังข้างหน้าในช่วงเวลา ๒๔ ชั่วโมง

D - day ดี - เดย์

คำที่ใช้เรียกรวันที่เริ่มปฏิบัติการ ก่อนวัน D - day จะใช้ D - day minus หลังวัน D - day ใช้ D - day plus เช่น ก่อนวันดี - เดย์ สามวัน กำหนดเป็น D - day - 3 หรือหลัง ดี - เดย์สองวัน ใช้ D - day + 2 เป็นต้น D - day ใช้ครั้งแรกเมื่อ ๖ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๔๔ เมื่อทหารพันธมิตรยกพลขึ้นบกที่หาดทางเหนือของฝรั่งเศสในสงครามโลกครั้งที่ ๒

Dead ศัพท์ชาวเรือใช้ในลักษณะที่แตกต่าง และมีความหมายหลากหลาย เช่น

dead ahead ทางหัวเรือตรงหรือทิศทางตรงหัวเรือ

dead astern ทางท้ายเรือตรงหรือทิศทางตรงท้ายเรือ

dead beat ใช้กับการแล่นใบเมื่อใช้เข็มสวนทางกับทิศทางลม

dead calm ทะเลเรียบเป็นกระจกไม่มีลมเลย

deadhead ๑. ท่อนไม้ทุ่นสมอ ๒. เสาท่าเทียบ ๓. ลูกเรือสำรอง

๑. ท่อนไม้ที่ลอยน้ำในลักษณะที่จมเกือบมิด ทั้งท่อน แต่มีปลายด้านหนึ่งโผล่ขึ้นมาเหนือน้ำ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า sleeper

๒. เสาขนาดใหญ่บนท่าเทียบใช้สำหรับผูกเชือกเรือ

๓. ลูกเรือที่มีชื่ออยู่ในบัญชีลูกเรือ (ของเรือพาณิชย์) แต่มิได้ระบุนหน้าที่เป็นการเฉพาะ

Dead horse เงินจ่ายล่วงหน้า

เป็นคำสแลง หมายถึง งานที่ได้รับค่าจ้างล่วงหน้าแล้ว ในยุคโบราณลูกเรือบางครั้งเรียกร้องเงินล่วงหน้าโดยการลากม้าที่ตายแล้ว รอบ ๆ เรือ แล้วดึงขึ้นแขวนไว้ที่แขนพรวน (Yardarm) ของเรือ

Dead in water ลอยลำ

เรือที่หยุดไม่เคลื่อนที่ต่อไปโดยใช้เครื่องยนต์หรือใบเรือ แต่ไหลตามกระแสหรือกระแสลม (underway)

Dead lights ๑. ฝาครอบพรางแสง

๒. ช่องกระจกดาดฟ้า

๑. ฝาครอบโลหะติดบานพับใช้ครอบหน้าต่างเรือ (portholes) หรือช่องระบายอากาศ ฝาครอบนี้ติดตั้งกระบังพรางแสง เพื่อให้อากาศเข้าได้โดยที่แสงไม่ลอดออกไป

๒. กระจกหนาที่ติดแนบกับดาดฟ้าเพื่อให้แสงลอดลงไปข้างล่างของดาดฟ้าได้

deadman ๑. หางเชือกที่หลุดลุ่ย

๒. ตั้มถ่วงลวดไก (guy)

๑. หางเชือกที่หลุดลุ่ยปล่อยให้ห้อยไม่เป็นระเบียบ

๒. ตั้มถ่วงช่วยลวดไกของปั้นจั่นหรือคันทันเบ็ด (derrick)

dead reckoning (DR) ที่เรือรายงาน/ดีอาร์

การคำนวณหาที่เรือ ซึ่งใช้ทิศทางและระยะทางจากตำบลที่กำหนดแม่นยำครั้งสุดท้ายไปยังตำบลที่คำนวณได้ใหม่ (ตำบลดีอาร์)

ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ และต้นศตวรรษที่ ๑๘ คำนี้เดิมหมายถึง “deduced reckoning” หรือ “deduced position” (ที่เรือโดยอนุมาน) ในสมุดปูมเรือสมัยก่อนมี column สำหรับให้เขียน deduced position แต่เนื่องจากหวักระดาศมีเนื้อที่น้อย จึงเป็นธรรมเนียมประเพณีที่เขียนเพียง “ded reckoning” ชาวเรือจึงเรียกที่เรือดังกล่าวสั้น ๆ จากคำย่อที่บนหวักระดาศ ซึ่งอ่านออกเสียงเป็น “dead reckoning”

dead rise เดดไรส์

ระยะทางแนวตั้งระหว่างกระดูกงูเรือกับส่วนโค้งท้องเรือ

dead ship เรือเครื่องดับ

เรือที่ไม่เดินเครื่อง cold ship ก็เรียก

dead slow ความเร็วต่ำสุด

ความเร็วต่ำสุดที่ยังพอถือท้ายได้ (หางเสือยังกินน้ำ)

dead space ย่านบอด/ย่านอับ

พื้นที่ภายในระยะสูงสุดซึ่งอาวุธ เรดาร์ วิทยุ หรือผู้ตรวจไม่สามารถครอบคลุมถึงได้ เนื่องจากอุปสรรคหรือข้อจำกัดของตนเอง

dead water น้ำวนท้ายเรือ

น้ำวนท้ายเรือที่ไม่ใช้เครื่องจักร ขณะที่เรื่อนั้นเคลื่อนไปข้างหน้า

dead weight เดดเวท

น้ำหนักรวมคิดเป็นตันของสินค้าวัสดุคงคลัง (stores) และน้ำมันเชื้อเพลิงที่เรือบรรทุกไปด้วย การกินน้ำลึกสูงสุดที่ได้รับอนุญาต

dead weight tonnage เดดเวทตันเนจ

๑. ความแตกต่างระหว่างการกินน้ำลึกขณะเรือว่างกับเรือบรรทุกสินค้าแล้ว

๒. การวัดน้ำหนักรวมของสินค้าและน้ำมันเชื้อเพลิงที่เรือลำนั้นสามารถบรรทุกได้โดยปลอดภัยคิดเป็นตัน